

ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ – ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ – ΠΑΘΩΝ ΩΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΕΝΑΓΩΝ

Εργατικό ατύχημα κατά την εκτέλεση της εργασίας. Συνέπειες για τον εργοδότη ή τους προστηθέντες του, εάν ο παθών υπάγεται στην ασφάλιση του ΙΚΑ. Ο τελευταίος πάντως, σε κάθε περίπτωση, διατηρεί την αξίωση για χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, όταν το ατύχημα οφείλεται σε πταίσμα των ανωτέρω προσώπων. Πρόστηση. Έννοια και δικαιολογητικός λόγος της ευθύνης του προστήσαντος. Η σχέση προστήσεως, λόγω της ευρύτητάς της, μπορεί να καλύπτει κάθε εκούσια χρησιμοποίηση υπό τινός ετέρων προσώπων και είναι αδιάφορα εάν η σχέση επί της οποίας στηρίζεται είναι νόμιμη ή παράνομη, διαρκής ή ευκαιριακή, καθώς και εάν ο προστηθείς αμείβεται ή όχι. Εάν δε ο προστηθείς αναθέσει την υπηρεσία σε υποπροστηθέντες, αυτοί θεωρούνται προστηθέντες, του αρχικού προστήσαντα, ο οποίος φέρει και την ευθύνη. Ο προστήσας ευθύνεται, εφ' όσον η πράξη του προστηθέντα ευρίσκεται σε αιτιώδη συνάφεια με την εκτέλεση της ανατεθείσας σε αυτόν υπηρεσίας. Παραχώρηση, από επιχείρηση υπεραγοράς τροφίμων τμήματος του καταστήματός της σε τρίτη επιχείρηση για να το εκμεταλλευθεί ως κρεοπωλείο, υποχρεούμενης της τελευταίας να ακολουθεί τις οδηγίες της πρώτης, η οποία είχε διατηρήσει και το δικαίωμα διεύθυνσης και επίβλεψης της λειτουργίας του τμήματος κρεοπωλείου. Κρίση ότι τις ανωτέρω επιχειρήσεις συνέδεε σχέση προστήσεως. Εργατικό ατύχημα εργαζομένης του ανωτέρω τμήματος κρεοπωλείου, από το οποίο αυτή υπέστη ακρωτηριασμό του δεξιού της χεριού οφειλομένου στην αποκλειστική υπαιτιότητα του υπεύθυνου υπαλλήλου του κρεοπωλείου. Επιδίκαση στην παθούσα, λόγω του ανωτέρου ατυχήματός της, ως εύλογη χρηματική ικανοποίηση της ηθικής της βλάβης του ποσού των 100 εκατομμυρίων δραχμών. Παράσταση πολιτικής αγωγής που γίνεται για συμβολικό ποσό, αποκλειστικώς προς στήριξη της κατηγορίας. Σε ια τέτοια περίπτωση δεν χρειάζεται να γίνει ειδική επιφύλαξη, η οποία μπορεί να συνάγεται κει ερμηνευτικώς. Έλλειψη βιβλιαρίου υγείας από εργαζόμενο σε κατάσταση υγειονομικού ενδιαφέροντος. Συνέπειες για τον στερούμενο αυτού εργαζόμενο. Αγωγή με αίτημα την απαγγελία προσωπικής κρατήσεως εκπροσώπου νομικού προσώπου. Πως ασκείται, ώστε να είναι, κατά το ανωτέρω αίτημά της, παραδεκτή.

Κυριότερες διατάξεις: Β.δ. της 2.7/25.8.1920. Ν. 551/1914 άρθρα 1 επ., 15 και 16 παρ. 1 Α.ν. 1846/1951 άρθρα 34 παρ. 2 και 60 παρ. 3. Α.Κ. άρθρα 3, 174, 180 914 επ., 922 επ. και 932. Κ.Π.Δ. άρθρα 63 και 67. Κ.Πολ.Δ. άρθρα 321 επ. και 1047. Α.ν. Υγείας Πρόνοιας 8408/1992 άρθρο 14. Εις.Ν. Κ.Πολ.Δ. άρθρο 52 παρ. 8.

Πρόεδρος: ο πρόεδρος Εφετών, κ. Αθαν. Σγάγιας

Εισηγήτρια: η Εφέτης, κυρία Μαρία Νικολακέα

Δικηγόροι: οι κ.κ. Κ. Δημητράκουλας, Θ. Πολυχρονάκος, Θ. Καζάς, Στυλ. Βλαστός

Κατά το άρθρο 16 του κωδικοποιηθέντος με το β.δ. της 2.7/25.8.1920 ν. 551/1914 «οι παθόντες εξ ατυχήματος του άρθρου 1, δυναμένου να αποδοθή εις δόλον του εργοδότη ή του υπ' αυτού προστηθέντος προσώπου, ως και, τα αντ' αυτού κατά τας διατάξεις του άρθρου 6 δικαιούμενα πρόσωπα, έχουν το εκλεκτικόν δικαίωμα να ασκώσιν είτε την εκ του παρόντος νόμου, είτε την εκ του κοινού αστικού δικαίου προσήκουσαν αυτοίς αξίωσιν προς αποζημιώσιν. Το αυτό ισχύει και δια την περίπτωσιν, καθ' ην το ατύχημα επήλθεν εν εργασία ή επιχειρήσει, εν τη οποία δεν ετηρήθησαν αι διατάξεις ισχυόντων νόμων, διαταγμάτων ή κανονισμών περί των όρων ασφαλείας και ένεκα μη τηρήσεως τούτων...»

Εν περιπτώσει επιλογής της κατά τον παρόντα νόμον αποζημιώσεως τα αυτά πρόσωπα διατηρούν την κατά το κοινό αστικόν δίκαιον προσήκουσαν αυτοίς αξίωσιν εναντίον του υπαιτίου του ατυχήματος προσώπου, εφ' όσον αυτό είναι διάφορον του κατά τον παρόντα νόμον προς αποζημιώσιν υποχρέου. Κατά δε το άρθρον 34 παρ. 2 α.ν. 1846/1951 «περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων»: «Εάν δια δικαστικής αποφάσεως βεβαιούται ότι το ατύχημα εν τη εκτελέσει της υπηρεσίας ή εξ αφορμής αυτής οφείλεται εις δόλον του εργοδότη ή του υπ'

αυτού προστηθέντος προσώπου ο εργοδότης υποχρεούται όπως καταβάλλει: α) εις το Ι.Κ.Α. πάσαν δαπάνην τούτου την προκληθείσαν εκ του λόγω του ατυχήματος χορηγήσεως παροχής και β) εις τον παθόντα ή εν περιπτώσει θανάτου τούτου εις τα κατά το άρθρο 28 πρόσωπα την διαφοράν μεταξύ του ποσού της κατά τον Αστικόν Κώδικα ανηκούσης αυτοίς αποζημιώσεως και του ολικού ποσού της κατά τον παρόντα νόμον χορηγητέων αυτοίς παροχών...».

Τέλος, κατά το άρθρο 60 παρ. 3 του ανωτέρω α.ν. 1846/1951, «εις περίπτωσιν ανικανότητος προς εργασίαν ή θανάτου οφειλομένου εις ατύχημα εκ βιαίου συμβάντος, επελθόντος εν τη εκτελέσει της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής, εάν ο παθών περιλαμβάνεται μεταξύ των ασφαλιστέων κατά τον παρόντα νόμον προσώπων ή εν περιπτώσει θανάτου του τα εν τω άρθρω 28 παρ. 6 αναφερόμενα πρόσωπα δικαιούνται της παροχής της ασφαλίσεως του παρόντος νόμου, ο οικείος εργοδότης απαλλάσσεται της εκ των διατάξεων του β.δ. της 14^{ης} Ιουλίου 1920 «περί κωδικοποιήσεως των νόμων περί ευθύνης προς αποζημιώσιν της εξ ατυχήματος εν τη εργασία παθόντων εργατών ή υπαλλήλων», ως αυτά ετροποποιήθησαν μεταγενεστέρως, υποχρεώσεως προς καταβολήν της παρά τούτων προβλεπομένης αποζημιώσεως εξόδων νοσηλείας και κηδείας».

Από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων προκύπτει ότι σε περίπτωση εργατικού ατυχήματος, κατά την εκτέλεση της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής, εάν ο παθών δικαιούται των παροχών από την ασφάλιση του νόμου αυτού, ο οικείος εργοδότης ή οι προστηθέντες από αυτόν απαλλάσσονται της υποχρεώσεως προς αποζημίωση, όταν το ατύχημα οφείλεται σε οποιασδήποτε φύσεως αμέλεια αυτών (εργοδότη κ.λπ.), δηλαδή και στην περίπτωση κατά την οποία το ατύχημα συνέβη, επειδή δεν ετηρήθησαν οι διατάξεις των ισχυόντων νόμων, διαταγμάτων ή κανονισμών περί των όρων ασφαλείας των εργαζόμενων, καλύπτουσα κατ' αυτόν τον τρόπο η απαλλαγή αυτή και την περίπτωση της ειδικής αυτής αμέλειας, ενώ το δικαίωμα αποζημιώσεως κατά το κοινό δίκαιο διατηρείται μόνον κατά των τρίτων υπαιτίων προσώπων, δηλαδή των προσώπων που είναι διάφορα του εργοδότη, τους προστηθέντες από αυτόν και τους εργαζομένους στην επιχείρηση μισθωτούς (Α.Π. 1036/1999, Α.Π. 1048/1999 ΕεργΔ 2000, 232, Α.Π. 269/1997, Α.Π. 1602/1998 ΔΕΝ 1999, 200, Α.Π. 434/1992 ΕεργΔ 1994, 279, Α.Π. 1038/1987 ΕεργΔ 47, 773, Ολ.Α.Π. 1117.1986 ΕεργΔ 46, 71, αντιθέτως, η Ολ.Α.Π. 965/1985 ΕεργΔ 45, 779). Διατηρεί πάντως ο παθών την αξίωσή του για χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, κατ' άρθρο 932 Α.Κ., κατά του εργοδότη και του προστηθέντος από αυτόν προσώπου, όταν το ατύχημα οφείλεται σε πταίσμα τούτων, διότι η ως άνω απαλλαγή αυτών από κάθε υποχρέωση για αποζημίωση, δηλαδή για αξίωση εντελώς περιουσιακού χαρακτήρος δεν καλύπτει και τη μη περιλαμβανόμενη εις αυτήν ως άνω αξίωση για χρηματική ικανοποίηση, αφού καμία παροχή χορηγούμενη από το Ι.Κ.Α. δεν μπορεί αν δικαιολογήσει τον αποκλεισμό της εν λόγω και πάντως διαφορετικής φύσεως αξιώσεως, η επιδίκαση της οποίας εξαρτάται από την εύλογη κρίση του δικαστηρίου (Α.Π. 1036/1999, Α.Π. 1048/1999 ΕεργΔ 2000, 232, Α.Π. 551/1993 ΕεργΔ 1994, 631, Α.Π. 434/1992, Εφ.Αθ. 1450/1999, Εφ.Αθ. 5438/1999, ΕΑΕΔ 2000, 128, 959).

Περαιτέρω κατά τη διάταξη του άρθρου 922 Α.Κ., ο κύριος ή προστήσας κάποιον άλλον σε μία υπηρεσία ευθύνεται για τη ζημία που ο υπηρέτης ή ο προστηθείς προξένησε σε τρίτον παράνομα κατά την υπηρεσία του κατά την έννοια της ανωτέρω διατάξεως πρόστηση είναι η τοποθέτηση, διορισμός, χρησιμοποίηση υπό τινός προσώπου, του προστήσαντος, ενός άλλου προσώπου, φυσικού ή νομικού του προστηθέντος σε θέση η απασχόληση 9διαρκή ή μεμονωμένη εργασία) αποβλέπουσα εις τη διεκπεραίωση υποθέσεως και γενικώτερα εις την εξυπηρέτηση των επαγγελματικών, οικονομικών ή άλλων συμφερόντων του πρώτου. Δικαιολογητικός λόγος της καθιέρωσης της ευθύνης εξ αλλοτρίων πράξεων είναι η ωφέλεια την οποία ο προστήσας αποκομίζει από την ανάμειξη του ενδιάμεσου προσώπου, το οποίο εντάσσει στο πεδίο της δραστηριότητός του (επαγγελματικής, επιχειρηματικής κ.λπ.). Με τη χρησιμοποίηση τρίτων προσώπων, ο προστήσας επεκτείνει το πεδίο εξουσίας και επιρροής του και συνεπώς διευρύνει και τη δυνατότητα κερδών του. Είναι συνεπώς εύλογο να φέρει αυτός την ευθύνη και τους κινδύνους που προκύπτουν από τη δραστηριότητα των χρησιμοποιούμενων προσώπων, αφού αυτός καρπώνεται και τα οφέλη της. Άλλωστε, με την καθιέρωση της ευθύνης του προστήσαντος εξυπηρετείται και η ιδέα της ασφάλειας των ζημιωθέντων, οι οποίοι αποκτούν ένα επιπλέον οφειλέτη, εκτός από τον προστηθέντα, συνήθως οικονομικά ισχυρότερο και πιο φερέγγυο από αυτόν (Εφ.Αθ. 197/1988 ΕλλΔνη

1988, 1239, Απ. Γεωργιάδη, Ενοχ. Δίκαιο, Γενικό Μέρος 1999, σ. 625, Μ. Σταθόπουλου, Γενικό Ενοχ. Δίκαιο, 1998, σ. 136, Δεληγιάννη – Κορνηλάκη, Ειδ. Ενοχικό Δίκαιο, σ. 1681). Η εκπροσώπηση από τον προστηθέντα των συμφερόντων του προστήσαντος δεν απαιτείται να είναι εμφανής στους τρίτους, η δε σχέση προστήσεως έχει τέτοια ευρύτητα, ώστε αν καλύπτει κάθε εκούσια χρησιμοποίηση υπό τινός ετέρων προσώπων και δύναται να στηρίζεται σε σύμβαση εργασίας, έργου, εντολής, ενώ βάση της σχέσης πρόσκτησης μπορεί να είναι και οποιαδήποτε άλλη βιοτική σχέση μεταξύ προστήσαντος και προστηθέντος, σημειούμενου ότι είναι αδιάφορα εάν η ανωτέρω σχέση στην οποία βασίζεται η πρόσκτηση είναι νόμιμη ή παράνομη, εάν ο προστηθείς αμείβεται ή όχι ή αν η σχέση πρόσκτησης είναι διαρκής ή ευκαιριακή, ενόψει τέλεσης συγκεκριμένης πράξης (Α.Π. 380/1979 ΝοΒ 27, 1437, Α.Π. 194/1976 ΝοΒ 24, 718, Γεωργιάδη – Σταθόπουλου Ερμηνεία κατ' άρθρο Α.Κ., τόμ. IV, άρθρο 922, Α.Κ. αριθμ. 14). Εξ άλλου, τόσο ο προστήσας όσο και ο προστηθείς είναι δυνατόν να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Σε περίπτωση δε που ο προστηθείς αναθέσει την υπηρεσία σε άλλα πρόσωπα (υποπροστηθέντες), αυτοί θεωρούνται προστηθέντες του αρχικού προστήσαντος, ο οποίος φέρει και την ευθύνη σύμφωνα με το άρθρο 922 Α.Κ. (Απ. Γεωργιάδη, ένθ. Ανωτ., σ. 627, Γεωργιάδη – Σταθόπουλου, Αστικός Κώδ., άρθρο 922 αριθμ. 20). Η κατά τα άνω πρόσκτηση δεν προϋποθέτει σχέση εξάρτησης μεταξύ του προστήσαντος και του προστηθέντος, δεδομένου ότι ούτε από την έννοια της πρόσκτησης ούτε από τον σκοπό της διάταξης του άρθρου 922 Α.Κ. προκύπτει τέτοιος περιορισμός. Εφόσον η δραστηριότητα του ενδιάμεσου προσώπου (είτε υπόκειται σε έλεγχο είτε όχι) εντάσσεται στον επιχειρηματικό, επαγγελματικό ή κοινωνικό κύκλο δράσης του κυρίου της υποθέσεως, τότε δικαιολογείται να εμπίπτει και στο πεδίο κινδύνων κατά την έννοια του άρθρου 922 Α.Κ. η μετάθεση της ευθύνης σ' αυτόν (Μ. Σταθόπουλου, Γεν. Ενοχ. Δίκ., 1998, σ. 146 Απ. Γεωργιάδη, Ενοχ. Δίκαιο, Γεν. Μέρος, σ. 628). Η ανάπτυξη από τον προστηθέντα πρωτοβουλίας και δικής του σφαιρας δράσης μέσα στα πλαίσια του πεδίου δράσης του προστήσαντος, δεν αποτελεί λόγο αποκλεισμού της ευθύνης του τελευταίου (Γεωργιάδη – Σταθόπουλο, Αστ. Κώδ. υπ' άρθρο 922 αριθμ. 29, Αγαλλοπούλου – Ζερβογιάννη, θέματα αστικής ευθύνης, σ. 54 επ.) σημειούμενου ακόμη ότι για την εξάρτηση μεταξύ προστήσαντος και προστηθέντος δεν απαιτείται η παροχή δεσμευτικών ειδικών οδηγιών όσον αφορά, τον χρόνο, τόπο και τρόπο παροχής της εργασίας αλλά αρκεί η παροχή γενικών οδηγιών ή μιας γενικής εποπτείας (Α.Π. 1270/1989 ΕλλΔνη 32, 765, Α.Π. 300/1980 ΝοΒ 28, 1723). Τέλος, ο προστήσας ευθύνεται εφόσον η πράξη του προστηθέντος δεν είναι άσχετη ή ξένη, αλλά ευρίσκεται σε εσωτερική αιτιώδη συνάφεια με την εκτέλεση της ανατεθείσης σ' αυτόν υπηρεσίας, υπό την έννοια ότι η επιβλαβής ενέργεια δεν ήταν δυνατόν να υπάρξει άνευ της προστήσεως, ή ότι η τελευταία υπήρξε το αναγκαίο μέσο για την επιχείρηση της ζημιολογούσας πράξεως. Επιρρίπτονται δηλαδή εις τον προστήσαντα όλοι οι τυπικοί κίνδυνοι οι συνδεδεμένοι οργανικά με τη δραστηριότητα, την οποία ανέθεσε στον προστηθέντα και αν ακόμη προσήλθαν εκ καταχρήσεως των καθηκόντων του προστηθέντος ή παραβάσεως των διαταγών και οδηγιών που του δόθηκαν (Α.Π. 765/1984 ΝοΒ 33, 607, Α.Π. 691/1978 ΝοΒ 27, 525, Εφ.Αθ. 2677/1986 ΝοΒ 34, 1603, Εφ.Πειρ. 330/1984 ΕΝΔ 12, 381).

Εν προκειμένω από τις ανώμοτες καταθέσεις της ενάγουσας, (...) αποδεικνύονται τα ακόλουθα. Η πρώτη των εναγομένων ανώνυμη εταιρεία «Α.Σ.Μ. Α.Ε.» έχει στην κατοχή και χρήση της ένα ακίνητο που ευρίσκεται στην πόλη της Σπάρτης Νομού Λακωνίας και επί της οδού Ορθίας Αρτέμιδος, αριθμ. * το οποίο έχει διαμορφώσει και εκμεταλλεύεται ως επιχείρηση υπεραγοράς (Super Market). Με το από 15.12.1993 ιδιωτικό συμφωνητικό και με τους ειδικότερους σ' αυτό αναφερόμενους όρους, η ως άνω εταιρεία παραχώρησε ένα τμήμα του υποκαταστήματός της, το οποίο είχε διαμορφώσει κατάλληλα σε κρεοπωλείο μαζί με τον εξοπλισμό του, στη δεύτερη των εναγομένων εταιρεία με την επωνυμία «Γ.Κ. και Σία Ο.Ε.Β.Ε.». σύμφωνα με το άρθρο 5 του εν λόγω συμφωνητικού η δεύτερη εταιρεία υποχρεούτο να καταβάλλει στην πρώτη κάθε μήνα «ποσοστόν επί των εκάστοτε γενομένων από αυτήν πωλήσεων». Σύμφωνα δε με τον όρο 8 του ως άνω συμφωνητικού η δεύτερη εναγομένη εταιρεία ανέλαβε την υποχρέωση, καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης, να ακολουθεί τις οδηγίες της πρώτης «δια την εν γένει εφαρμοστέαν εκάστοτε μέθοδον λειτουργίας και εκμεταλλεύσεως». Τέλος, βάσει του άρθρου 10 του ανωτέρω συμφωνητικού

η πρώτη των εναγομένων εταιρεία «Α.Σ.Μ. Α.Ε.» διατήρησε το δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης, εκτός των άλλων και όταν «κατά την κρίση της η υπό του χρησιμεύοντος εκμετάλλευσιν του κατ/τος αποβλέπει εις την όσο το δυνατόν προσέλευσιν περισσοτέρων πελατών επ' ωφελεία και των άλλων τμημάτων (πόστων) του Σούπερ Μάρκετ». Περαιτέρω απεδείχθη ότι τη 16.12.1994 δυνάμει συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου προσελήφθη η ενάγουσα από τον τρίτο των εναγομένων Α.Α., υπάλληλο της δεύτερης τούτων και υπεύθυνο του τμήματος του ως άνω κρεοπωλείου, για να εργασθεί ως πωλήτρια στο τμήμα κρεοπωλείου. Την 28.12.1994, περί ώρα 19:45', ο ως άνω τρίτος των εναγομένων, με την προαναφερθείσα ιδιότητά του ανέθεσε στην ενάγουσα την κοπή ποσότητας κρέατος σε κιμά με τη χρήση της ειδικής μηχανής κοπής κιμά που διέθετε το κατάστημα, αν και εγνώριζε ότι αυτή δεν είχε την απαιτούμενη εξειδίκευση και εμπειρία. Η ενάγουσα σε εκτέλεση της ως άνω εντολής αφού έκοψε ένα κομμάτι κρέατος, έθεσε σε λειτουργία τη μηχανή κοπής κιμά και ακολούθως τοποθέτησε με τη βοήθεια ξύλινης λαβής που χρησιμοποιείται για την προώθηση του κρέατος τα τεμαχισμένα κομμάτια του κρέατος εντός της μηχανής. Με το δεξί της χέρι πήρε την ποσότητα του κιμά που βγήκε από την οπή εξόδου της μηχανής και με το ίδιο χέρι την τοποθέτησε για δεύτερη φορά εντός της μηχανής, πιέζοντας ακολούθως με την ανωτέρω ξύλινη λαβή την ποσότητα του κιμά προς τον κοχλία της μηχανής. Στην προσπάθειά της αυτή άσκησε λόγω της απειρίας της μεγαλύτερη πίεση από την απαιτούμενη, με αποτέλεσμα να γλιστρήσει το χέρι της, το οποίο λόγω της επαφής του με τον κιμά είχε καλυφθεί με λίπος, να εκτιναχθεί η ξύλινη λαβή προς τα πάνω και να εμπλακεί το γυμνό πλέον χέρι της στον περιστρεφόμενο κοχλία, με συνέπεια να υποστεί αυτό σύνθλιψη και εξελκυσμό των υπολειμμάτων των ανατομικών μορίων εκ του κολοβάματος του αντιβραχίου. Αποτέλεσμα αυτού ήταν να υποστεί η ενάγουσα ακρωτηριασμό του δεξιού της χεριού από το ύψος του άνω τριτημορίου του αντιβραχίου. Το ανωτέρω εργατικό ατύχημα οφείλεται σε αμέλεια του τρίτου εναγομένου, υπαλλήλου της δεύτερης εξ αυτών, ο οποίος ανέθεσε στην ενάγουσα, η οποία είχε προσληφθεί μόλις 12 ημέρες πριν την επέλευση του ενδίκου ατυχήματος ως απλή πωλήτρια κρέατος, την κοπή του κρέατος σε κιμά, δηλαδή εργασία η οποία ήταν εκτός των καθηκόντων για τα οποία είχε προσληφθεί και πλέον αυτών ενώ εγνώριζε ότι αυτή δεν είχε καμία γνώση και δεν διέθετε καθόλου πείρα ως προς τον χειρισμό της ειδικής μηχανής κοπής κρέατος, η οποία μηχανή λόγω του ειδικού τρόπου λειτουργίας της θα μπορούσε να καταστεί εξαιρετικά επικίνδυνη για τον χρήστη, που αγνοούσε τις ειδικές οδηγίες χρήσεως αυτής. Ειδικότερα, ο ανωτέρω τρίτος των εναγομένων, προστηθείς από τη δεύτερη εξ αυτών, ες αμελείας του δεν έδωσε στην ενάγουσα τις απαραίτητες οδηγίες χρήσεως της εν λόγω μηχανής κοπής κρέατος (σωστή χρήση ξύλινης λαβής ωθήσεως του κρέατος, αυστηρή απαγόρευση ωθήσεως των τεμαχίων του κρέατος δια των χειρών, λόγω του άμεσου κινδύνου ακρωτηριασμού αυτών συνεπεία των λίαν επικινδύνων εξαρτημάτων της μηχανής κ.λπ), επί πλέον δε όταν τη συγκεκριμένη ημέρα και ώρα 928.12.1994 της ανέθεσε την κοπή κρέατος σε κιμά με τη χρήση της εν λόγω μηχανής δεν επέβλεψε για την ασφαλή εκ μέρους της εργαζόμενης ενάγουσας εκτέλεση της ως άνω επικίνδυνης εργασίας, ώστε να καθοδηγήσει αυτήν για την ορθή χρήση της ξύλινης λαβής με αποτέλεσμα, λόγω του εσφαλμένου χειρισμού της μηχανής να τραυματισθεί αυτή σοβαρότατα κατά τα προεκτεθέντα. Ήδη ο τρίτος των εναγομένων καταδικάστηκε δυνάμει της υπ' αριθμ. 851-852/1999 αποφάσεως του Τριμελούς Εφετείου Ναυπλίου σε ποινή φυλακίσεως 6 μηνών για την ως άνω σωματική βλάβη εξ αμελείας εις βάρος της ενάγουσας. Αδικοπρακτική ευθύνη όμως για το συγκεκριμένο ατύχημα κατ' άρθρο 922 Α.Κ. βαρύνει και τις δύο πρώτες των εναγομένων. Ειδικότερα από τα προεκτεθέντα αποδεικτικά στοιχεία προέκυψε ότι μεταξύ της πρώτης και της δεύτερης τούτων υφίσταται σχέση πρόστησης κατά την έννοια του προαναφερθέντος άρθρου 922 Α.Κ., δεδομένου ότι η πρώτη των εναγομένων εταιρεία «Α.Σ.Μ. Α.Ε.» βάσει του προεκτεθέντος μεταξύ των από 15.12.1993 ιδιωτικού συμφωνητικού είχε διατηρήσει το δικαίωμα διεύθυνσης και επίβλεψης της λειτουργίας του τμήματος κρεοπωλείου και συνεπώς έπρεπε να μεριμνήσει για την ασφάλεια των υπαλλήλων του συγκεκριμένου τμήματος (κρεοπωλείου) μεταξύ των οποίων και της ενάγουσας και να ελέγξει εάν ανατίθενται πράγματι σ' αυτούς καθήκοντα ανάλογα της ειδικότητας για την εκπαίδευσή τους και την επαγγελματική τους πείρα. Επί πλέον η τοποθέτηση της δεύτερης των εναγομένων στο τμήμα του κρεοπωλείου από την πρώτη τούτων, έγινε προς τον σκοπό

εξυπηρετήσεως των επαγγελματικών και οικονομικών συμφερόντων της τελευταίας, η οποία και ωφελείται από τη δραστηριότητα της προστηθείσας εταιρείας και ως εκ τούτου ευθύνεται για τη ζημία που προξένησε η προστηθείσα εταιρεία στην ενάγουσα κατά τα προεκτεθέντα. Άλλωστε η άδεια λειτουργίας του ως άνω καταστήματος υπεραγοράς τροφίμων στο οποίο περιλαμβάνεται και το εν λόγω τμήμα κρεοπωλείου είχε εκδοθεί στο όνομα της πρώτης των εναγομένων. Το γεγονός δε ότι κανονιστικές διατάξεις (ΑΙΒ/8577/1983) απαγορεύουν στο πρόσωπο στο όνομα του οποίου έχει εκδοθεί άδεια λειτουργίας καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος να εκχωρήσει με ενοίκιο την εκμετάλλευση των εγκαταστάσεων σε άλλο πρόσωπο δεν αναιρεί την ύπαρξη σχέσης πρόσκτησης, αφού, σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, είναι αδιάφορο εάν η σχέση στην οποία βασίζεται η πρόσκτηση είναι νόμιμη ή παράνομη. Συνεπώς, η πρώτη εναγομένη, ως προστήσας ευθύνεται και προς αποζημίωση της ενάγουσας που ζημιώθηκε από τη συμπεριφορά της δεύτερης εναγομένης και συγκεκριμένα του υπαλλήλου αυτής (υποπροστηθέντος) τρίτου των εναγομένων. Συνεπώς, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο που αν και με συνεπτυγμένη αιτιολογία, αντικαθισταμένη πάντως από την αιτιολογία της παρούσας, στο ίδιο κατέληξε συμπέρασμα, ορθώς έκρινε και δεν έσφαλε περί την ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου και την εκτίμηση των αποδείξεων, οι δε περί του αντιθέτου λόγοι των εφέσεων απορριπτέοι κρίνονται ως αβάσιμοι.

Περαιτέρω, από τα ίδια ως άνω αποδεικτικά στοιχεία και στη συνέχεια όσων αναφέρθηκαν απεδείχθη ότι αποκλειστικά υπαίτιος για την επέλευση του ενδίκου ατυχήματος και τον εντεύθεν τραυματισμό της ενάγουσα είναι ο τρίτος των εναγομένων, δεν απεδείχθη δε ότι βαρύνεται αυτή με οιοδήποτε βαθμού συνυπαιτιότητα και τούτο λόγω της παράλειψης εκ μέρους του τρίτου των εναγομένων, προστηθέντος των λοιπών κατά τα προεκτεθέντα και υπευθύνου υπαλλήλου του τμήματος κρεοπωλείου, να ενημερώσει την ενάγουσα για τον τρόπο λειτουργίας και τον ασφαλή χειρισμό της λίαν επικίνδυνης μηχανής κοπής κιμά και την ύπαρξη άμεσου και σοβαρότατου κινδύνου για τη σωματική ακεραιότητά της από οποιαδήποτε ακόμη και ελαφρά παρέκκλιση από τους κανόνες χειρισμού αυτής. Ακολούθως απεδείχθη ότι η ενάγουσα λόγω του ακρωτηριασμού του δεξιού της χεριού από το ύψος του άνω τριτημορίου του αντιβραχίου, κατέστη μόνιμως ανάπηρη και ανίκανη προς εργασία. Κατά τον χρόνο του τραυματισμού της ήταν ηλικίας 30 ετών, άγαμη και συντηρούσε τον εαυτό της από τις αποδοχές της από την εργασία της. Οι συνέπειες του σοβαρότατου τραυματισμού της δεν πρόκειται να εξαλειφθούν με την πάροδο του χρόνου, ενώ καθ' όλη τη διάρκεια της υπόλοιπης ζωής της θα κατέχεται από μόνιμο αίσθημα μειονεκτικότητας έναντι των συνανθρώπων της, λόγω της αδυναμίας της να αυτοεξυπηρετηθεί και να εργασθεί, όπως ένας αρτιμελής άνθρωπος, αιτία η οποία θα της προκαλέσει σοβαρότατη ψυχική και σωματική ταλαιπωρία. Κατόπιν αυτών το δικαστήριο λαμβάνοντας υπ' όψιν τους κανόνες της κοινής πείρας και λογικής, το βαθμό υπαιτιότητας του τρίτου εναγομένου, τις συνθήκες και τις περιστάσεις υπό τις οποίες συνέβη το ένδικο ατύχημα την ηλικία της ενάγουσας κατά τον χρόνο του ατυχήματος, την κοινωνική και οικονομική κατάσταση των διαδίκων, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η ενάγουσα είναι απλή εργάτρια με αβέβαιο επαγγελματικό μέλλον, με μόνο εισόδημα πλέον την αναπηρική σύνταξη που της χορηγεί το Ι.Κ.Α., τα αποτελέσματα του ατυχήματος και του εντεύθεν βαρύτατου τραυματισμού της ενάγουσας και της προκληθείσας σοβαρότατης ισόβιας αναπηρίας της, κρίνει ότι η ενάγουσα υπέστη ηθική βλάβη και ότι για την αιτία αυτή πρέπει να της επιδικασθεί ως εύλογη χρηματική ικανοποίηση το ποσό των 100.000.000 δραχμών. Επομένως, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, το οποίο με την εκκαλουμένη απόφασή του έκρινε συνυπαίτια του ατυχήματος την ενάγουσα και επεδίκασε σ' αυτήν για την παραπάνω αιτία το ποσό των 35.000.000 εσφαλμένα έκρινε και συνεπώς πρέπει να γίνουν δεκτοί ως και κατ' ουσίαν βάσιμοι οι δεύτερος και τρίτος λόγος της έφεσης της ενάγουσας.

Κατά το άρθρο 63 Κ.Ποιν.Δ., η περί χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης ή ψυχικής οδύνης πολιτική αγωγή δύναται να ασκηθεί ενώπιον του ποινικού δικαστηρίου, υπό των κατά τον Α.Κ. δικαιουμένων, κατά δε το άρθρο 67 του ίδιου Κώδικα αν καταδικασθεί ο κατηγορούμενος η πολιτική αγωγή που κρίθηκε ήδη από το ποινικό δικαστήριο δεν δύναται να εγερθεί πλέον ενώπιον του πολιτικού δικαστηρίου. Από τον συνδυασμό των διατάξεων αυτών προκύπτει ότι η επιδικαζόμενη από το ποινικό δικαστήριο χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, είναι η ίδια που προβλέπεται από το άρθρο 932 Α.Κ., και συνεπώς η

επιδίκαση της από το ποινικό δικαστήριο, καθιστά απαράδεκτη την εκ νέου επιδίωξη της ενώπιον του πολιτικού δικαστηρίου κατά του ίδιου προσώπου, γιατί προσκρούει στο υπάρχον δεδικασμένο. Περαιτέρω, από τις παραπάνω διατάξεις σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρου 82 του Κ.Ποιν.Δ. προκύπτει ότι η δεσμευτικότητα της αποφάσεως του ποινικού δικαστηρίου κατά το πολιτικό μέρος της, κρίνεται κατά τις διατάξεις των άρθρων 321 επ. Κ.Πολ.Δ., αφού το ποινικό δικαστήριο όταν δικάζει πολιτικές αξιώσεις, δικάζει πλέον ως πολιτικό δικαστήριο (Εφ.Πειρ. 108/1999 ΕλλΔνη 35, 1690). Από τις διατάξεις δε των άρθρων 321-324 Κ.Πολ.Δ. που αναφέρονται στο δεδικασμένο προκύπτει ότι εφόσον ο δικαιούχος δεν ζήτησε ολόκληρη την απαίτησή του αλλά μέρους της, επιφυλαχθείς για το υπόλοιπο, δεν εμποδίζεται από το δεδικασμένο να επιδιώξει με νέα αγωγή και το υπόλοιπο αυτής, εφόσον δεν απετέλεσε αντικείμενο της πρώτης δίκης (Α.Π. 866/1988 ΕλλΔνη 1989, 1321, Εφ.Αθ. 8539/1990 (αδημ.), Εφ.Πειρ. 108/1994, ενθ. Ανωτ.).

Εξαίρεση ισχύει τις περιπτώσεις όπου η παράσταση πολιτικής αγωγής γίνεται για ποσό συμβολικό προς υποστήριξη και μόνον της κατηγορίας (Εφ. Κερκ. 68/1985 ΕΕΝ 1985, 195, Εφ.Αθ. 6697/1985 ΕλλΔνη 26, 1197, Εφ.Αθ. 2184/1975 ΝοΒ 23, 666). Στην περίπτωση αυτή δεν χρειάζεται να γίνει ρητή επιφύλαξη, η οποία μπορεί να συνάγεται και ερμηνευτικά (Εφ.Αθ. 1580/1986 Αρχ.Ν. 1986, 213, Αθαν. Κρητικού, Αποζημ. Από τροχαία ατυχήματα, 1998, σ. 353 παρ. 1005). Εν προκειμένω, από την υπ' αριθμ. 2/1997 απόφαση του τριμελούς πλημ/ου Σπάρτης ενώπιον του οποίου εισήχθη το πρώτο η αξίωση πολιτικής αγωγής της ενάγουσα, προκύπτει ότι αυτή παραστάθηκε ως πολιτικώς ενάγουσα για την επιδίκαση εις αυτήν χρηματικής ικανοποιήσεως λόγω της ηθικής της βλάβης από το ένδικο ατύχημα για το ποσό των 5.000 δραχμών, με την επιφύλαξη να προσφύγει στα πολιτικά δικαστήρια για το υπόλοιπο ποσόν, από την υπ' αριθμ. 851-852/1999 τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση του τριμελούς Εφετείου Ναυπλίου, το οποίο επελήφθη της υποθέσεως κατόπιν εφέσεως κατά της ανωτέρω αποφάσεως του τριμελούς πλημ/ου Σπάρτης που άσκησε ο κατηγορούμενος και ήδη τρίτος των εναγομένων και κατά τη συζήτηση της οποίας εφέσεως δεν προκύπτει ότι η ενάγουσα δεν διατύπωσε ρητή επιφύλαξη για την περαιτέρω χρηματική της ικανοποίηση. Το γεγονός όμως αυτό ουδεμία ασκεί εν προκειμένω έννομη επιρροή και ουδόλως δύναται να συναχθεί το συμπέρασμα ότι αυτή δεν δύναται πλέον να ασκήσει τη σχετική αξίωσή της κατά το υπόλοιπο ποσό ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων, δεσμευόμενη από το δεδικασμένο δεδομένου 'τι στην προκειμένη περίπτωση, όπως συνάγεται ερμηνευτικά, δεν χρειαζόταν καν να γίνει η παράσταση πολιτικής αγωγής με ρητή επιφύλαξη, δεδομένου ότι η παράσταση αυτή έγινε αρχήθεν στο πρωτοβάθμιο ποινικό δικαστήριο για το ποσό των 5.000 δραχμών ήτοι για ποσό προφανέστατα συμβολικό, σε σύγκριση με το μέγεθος της ζημίας και τη σοβαρότητα και βαρύτητα της σωματικής βλάβης που υπέστη αυτή από το ένδικο ατύχημα. Συνεπώς, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο που, αν και με εν μέρει διαφορετική και συνεπτυγμένη αιτιολογία, ανικαθισταμένη πάντως από την αιτιολογία της παρούσας, στο ίδιο κατέληξε συμπέρασμα, ορθώς έκρινε και δεν έσφαλε περί την ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου και την εκτίμηση των αποδείξεων, ο υποστηρίζων δε τα αντίθετα σχετικός λόγος της εφέσεως των εναγομένων απορριπτός ως αβάσιμος κρίνεται.

Ακολουθώντας από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 3, 174, 180 Α με αυτές της υ.α. 8408/1992 με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 14 της υπ' αριθμ. Α1β/8577/1983 α.υ. Υγείας και Πρόνοιας, οι οποίες αποσκοπούν στην προστασία της δημόσιας υγείας και προασπίζουν γενικότερα το δημόσιο συμφέρον προκύπτει ότι σε περίπτωση ελλείψεως του βιβλιαρίου υγείας ή παραλείψεως της περιοδικής κατά νόμο θεωρήσεώς του, η σύμβαση εργασίας των απασχολούμενων στις επιχειρήσεις υγειονομικού ενδιαφέροντος και δη στις αναφερόμενες στο άρθρο 14 ειδικότητες είναι άκυρη ως αντίθετη σε απαγορευτική διάταξη του νόμου το γεγονός δε αυτό ερευνάται και αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο, αφού η ακυρότητα της συμβάσεως για τον λόγο αυτό αφορά τη δημόσια τάξη (Α.Π.351/1995 ΔΕΝ 51, 1252, Α.Π. 254/1995 ΔΕΝ 51, 1252, Α.Π. 1310/1993 ΔΕΝ 51, 1256, Α.Π. 622/1991 ΕλλΔνη 32, 1244). Περαιτέρω, ο μισθωτός ο οποίος παρέχει τις υπηρεσίες του με άκυρη σύμβαση εργασίας δικαιούται να απαιτήσει την αμοιβή του για την παραχθείσα εργασία του, καθώς επίσης την τυχόν υπερωριακή και υπερεργασιακή απασχόληση και τη νυκτερινή εργασία του βάσει των διατάξεων του αδικαιολογήτου πλουτισμού. Έτσι ο εργοδότης υποχρεούται να αποδώσει στον μισθωτό την αμοιβή που κατέβαλε σε άλλο εργαζόμενο με τα

ίδια προσόντα και ικανότητες απασχολούμενο με έγκυρη σύμβαση εργασίας και υπό τις ίδιες συνθήκες (Α.Π. 977/1998 ΕργΔ 1999, 906, Εφ.Αθ. 350/1999 ΕΑΕΔ 2000, 382). Οι εκ του αδικαιολόγητου πλουτισμού απαιτήσεις, ανεξάρτητα από την ειδικότερη μορφή τους και ανεξάρτητα αν πηγάζουν από ή χωρίς παροχή, θεμελιώνονται, μεταξύ άλλων και στο στοιχείο της ανυπαρξίας ή του ελαττώματος της αιτίας ου καθιστά τη διατήρηση του πλουτισμού αδικαιολόγητη (Α.Π. 673/1999 ΕλλΔνη 41, 436), δηλαδή στην παροχή εργασίας με άκυρη σύμβαση εργασίας ή παράνομης εργασίας. Η αγωγή από αδικαιολόγητο πλουτισμό ασκείται μόνο επιβοηθητικά, δηλαδή αν λείπουν οι προϋποθέσεις από έγκυρη σύμβαση εργασίας ή από αδικοπραξία. Αν η σύμβαση πάντως δεν είναι έγκυρη ο ενάγων πρέπει να επικαλεσθεί στην αγωγή του την ακυρότητα αυτή καθώς και τον λόγο της ακυρότητας, για να στηριχθεί η επίδικη αξίωση στις διατάξεις του αδικαιολόγητου πλουτισμού. Διαφορετικά η αγωγή είναι αόριστη (Α.Π. 1322/1996 ΕλλΔνη 1997, 1044). (...).

Με τη διάταξη του άρθρου 15 ν. 551/1914 η οποία διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 52 παρ. 8 Εισ. Νόμου Κ.Πολ.Δ., προβλέπεται η απαλλαγή των αγωγών για απαιτήσεις από εργατικό ατύχημα, καταβολής τέλους δικαστικού ενσήμου ανεξάρτητα από το ποσόν της αξιόσεως, είτε αυτές βασίζονται στο ν. 551/1914, είτε στις διατάξεις του κοινού δικαίου. (Ολ.Α.Π. 296/1972 ΕργΔ 31, 1229, Εφ.Αθ. 11534/1991 ΕλλΔνη 34, 178, Λ. Ντάσιος, Εργατικό Δικονομικό Δίκαιο, έκδ. 4^η, τόμος Α/Ι παρ. 377, 1995). Συνεπώς, η εκκαλούμενη η οποία δέχθηκε τα αυτά, ορθώς έκρινε και δεν έσφαλε περί την ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου, ο υποστηρίζων δε το αντίθετο λόγος εφέσεως της πρώτης των εναγομένων, απορριπτός κρίνεται ως αβάσιμος.

Κατά το άρθρο 17 παρ. α' του ν. 551/1915, όπως κωδικοποιήθηκε με το β.δ. της 24.7/25.8.1920, «πάσα εκ του παρόντος νόμου αξιώσεις παραγράφεται μετά τριετίαν από του ατυχήματος, απέναντι όμως εργοδότη μη συμμορφωθέντος προς τας διατάξεις του άρθρου 10 (παραβιάσαντος δηλαδή την υποχρέωσή του να βεβαιώσει εντός δέκα πέντε ημερών εγγράφως και ενόρκως ενώπιον του Ειρηνοδίκη του τόπου του ατυχήματος τις λεπτομέρειες αυτού) χωρεί μόνον η κοινή παραγραφή». Από τον συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων (άρθρα 17 και 10 του κωδ.ν. 551/1915 είναι τριετής, εφόσον: 1) ο εργοδότης βεβαιώσει το ατύχημα μέσα σε 15 ημέρες από την επέλευσή του ενώπιον του Ειρηνοδίκη του τόπου που συνέβη και 2) μέσα στην ίδια προθεσμία και με επιμέλεια του εργοδότη ο θεράπων ιατρός βεβαιώσει ενόρκως και εγγράφως ενώπιον του αυτού Ειρηνοδίκη την κατάσταση του παθόντος και την πιθανή έκβαση του παθήματος. Διαφορετικά η παραγραφή είναι πενταετής, αρχομένη από την επέλευση του ατυχήματος (Α.Π. 317/1996 ΕλλΔνη 38, 590, Εφ.Αθ. 1758/2000 ΕλλΔνη 41, 819, Εφ.Αθ. 2890/1994, αδημ., Λεων. Ντάσιος, Εργατικό Δικονομικό Δίκαιο, τόμ. Α/Ι έκδ. 1986, παρ. 99, σ. 422). Στην προκειμένη περίπτωση όπως προέκυψε και δεν αμφισβητείται άλλωστε από την πρώτη των εναγομένων – εκκαλούσα, αυτή ως εργοδότης δεν εξεπλήρωσε την υποχρέωσή της να βεβαιώσει ενώπιον του εργατικού ατυχήματος που υπέστη η ενάγουσα – εκκαλούσα – εφεσίβλητη την 28.12.1994 και ότι η αγωγή της προς αποζημίωση κατά το ν. 551/1914 επιδόθηκε στην εναγομένη αυτή την 23.12.1999, δηλαδή πριν από τη συμπλήρωση της απαιτούμενης κατά τα άνω πενταετίας, με αποτέλεσμα η σχετική αξίωση της ενάγουσας να μην έχει υποπέσει σε παραγραφή. Συνεπώς, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο που δέχθηκε τα αυτά, ορθώς έκρινε και δεν έσφαλε περί την ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου και την εκτίμηση των αποδείξεων, ο υποστηρίζων δε τα αντίθετα σχετικός λόγος της εφέσεως της πρώτης των εναγομένων, απορριπτός ως αβάσιμος κρίνεται.

Περαιτέρω, η αγωγή για την απαγγελία προσωπικής κράτησης του εκπροσώπου του νομικού προσώπου, είτε ασκείται αυτοτελώς, είτε σωρεύεται στο δικόγραφο για επιδίκαση της κύριας απαίτησης, πρέπει να απευθύνεται και ατομικώς εναντίον του εκπροσώπου (Α.Π. 1271/1988 ΕλλΔνη 31, 1241, Α.Π. 127/1987 ΝοΒ 29, 670) γιατί στην περίπτωση αυτή υποκείμενο της δίκης για την προσωπική κράτηση είναι ατομικώς ο εκπρόσωπος και όχι το νομικό πρόσωπο, που παρίσταται με τον εκπρόσωπό του, ανεξάρτητα αν και ως προς αυτόν υπάρχει ή όχι κατανηφιστικό αίτημα σε σχέση με την απαίτηση (Εφ.Αθ. 6860/1988 Αρχ.Ν. 41, 41, Β. Βαθρακοκόιλη, Κώδ. Πολιτ. Δικονομ., τόμ. ΣΤ', υπ' άρθρο 1047, παρ. 26, σ. 653). Εξάλλου, κατ' εφαρμογή της διατάξεως της παραγράφου 3 του άρθρου 1047 Κ.Πολ.Δ., δεν χωρεί, κατ' εξαίρεση, προσωπική κράτηση κατά των εκπροσώπων ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.) και των

εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) και ως προς τις χρηματικές απαιτήσεις από αδικοπραξία κατ' αυτών (Α.Π. 8/1991 ΝοΒ 40, 528, Β. Βαθρακοκοίλη, ένθ. Ανωτ.). επομένως, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, το οποίο με την εκκαλουμένη απόφασή του απήγγειλε μεταξύ άλλων και την προσωπική κράτηση των νόμιμων εκπροσώπων των δύο πρώτων εκ των εναγομένων εταιρειών, δίχως η αγωγή να στρέφεται ατομικώς και κατ' αυτών, έσφαλε στην ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου και πρέπει ο σχετικός λόγος της έφεσης των εναγομένων να γίνει δεκτός ως βάσιμος και κατ' ουσία.

Ακολούθως, μετά την κατά τα άρθρα 294, 295 Κ.Πολ.Δ. παραίτηση από το δικόγραφο της αγωγής κατά πλάσμα δικαίου, η αγωγή θεωρείται πως δεν ασκήθηκε, ενώ αν είναι μερική ως προς το μέρος που περιορίστηκε και δεν ισχύει ούτε ως εξώδικη όχληση (Α.Π. 872/1983 ΕΕΝ 51, 346, Α.Π. 658/1974 ΝοΒ 23, 273, Εφ.Αθ. 11488/1988 ΝοΒ 37, 755), αίρονται δε όλες οι συνέπειες που απορρέουν από την άσκησή της κατά τα άρθρα 215 και 221 Κ.Π.Δ., εκτός από τις ειδικώς ρυθμιζόμενες για την περίπτωση παραίτησης από την αγωγή, όπως η διάταξη του άρθρου 263 Α.Κ. που αναφέρεται στη διακοπή της παραγραφής. Έτσι, δίχως να ανατρέπεται η υπόσταση της αγωγής, αίρονται οι συνέπειες που προκάλεσε η άσκηση της αγωγής αλλά μόνον αυτές που είναι δεκτικές παραίτησης, και συνεπώς οι κατά το ουσιαστικό δίκαιο, άρα και η τοκογονία (Α.Π. 872/1983 ένθ. Ανωτ., Β. Βαθρακοκοίλη, Κώδ. Πολιτ. Δικον., άρθρο 295, σ. 344, 345, παρ. 2). Εν προκειμένω, με την υπό κρίση αγωγή, η ενάγουσα παραιτήθηκε από το δικόγραφο της προηγουμένως ασκηθείσας κατά των εναγομένων από 23.5.1995 υπ' αύξ. Αριθμ. κατάθ. 686/ΤΟ 117/24.5.1995, αγωγής της ενώπιον του Πολ/λούς Πρωτ. Σπάρτης, συνεπώς μετά την παραίτησή της αυτή ήρθαν οι συνέπειες ασκήσεως αυτής άρα και η τοκογονία, κατά τα προεκτεθέντα. Επομένως, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, το οποίο με την εκκαλουμένη απόφασή του υποχρέωσε τις δύο πρώτες εναγόμενες να καταβάλουν στην ενάγουσα το επιδικασθέν με αυτή ποσό των 35.000.000 δραχμών με το νόμιμο τόκο από την 26.5.1995 (χρόνο επιδόσεως της ως άνω πρώτης αγωγής) και όχι από την επίδοση της υπό κρίση αγωγής εσφαλμένα έκρινε και πρέπει ο αντίστοιχος λόγος της εφέσεως των εναγομένων να γίνει δεκτός ως και κατ' ουσίαν βάσιμος.

Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω και απορριπτόμενου του σχετικού λόγου εφέσεως που αναφέρεται στα δικαστικά έξοδα του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου, αφού όταν γίνεται μερικώς δεκτή κατ' ουσίαν η έφεση εξαφανίζεται η διάταξη της προσβαλλομένης απόφασης ως προς τα δικαστικά έξοδα (Α.Π. 192/1998 Δνη 39, 825) πρέπει να εξαφανισθεί η εκκαλουμένη απόφαση στο σύνολό της, να διακρατηθεί η υπόθεση στο δικαστήριο τούτο, κατά το μέρος που εξαφανίζεται, και να δικασθεί κατ' ουσίαν κατά το μέρος αυτό (Κ.Πολ.Δ. άρθρο 535, παρ. 1). Ακολούθως, σύμφωνα με όλα όσα προαναφέρθηκαν πρέπει η υπό κρίση από 15.12.1999 αγωγή της ενάγουσας να γίνει δεκτή ως και κατ' ουσίαν βάσιμη κατά τα αναφερόμενα στο διατακτικό. Ακόμη, εν όψει των αποδείξεων που τέθηκαν υπό την κρίση του δικαστηρίου, τούτο κρίνει ότι πρέπει, προς ικανοποίηση της επιδικαστέας στην ενάγουσα απαιτήσεως, να διαταχθεί κατά του τρίτου εναγομένου προσωπική κράτηση διάρκειας μέχρι τριών μηνών κατά το σχετικό αίτημα της αγωγής (άρθρο 1047 παρ. 1 Κ.Πολ.Δ.). Τέλος, πρέπει να καταδικασθούν οι εναγόμενοι – εφεσίβλητοι στην πληρωμή μέρους της δικαστικής δαπάνης της ενάγουσας – εκκαλούσας, αμφοτέρων των βαθμών δικαιοδοσίας, η οποία συμψηφίζεται κατά τα λοιπά της εν μέρει νίκης και ήττας των διαδίκων (άρθρα 178, 183 Κ.Πολ.Δ.) κατά τα αναφερόμενα στο διατακτικό.